

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı :51551452-210.02-
Konu :2016 Yılı Ramazan Ayı Hizmetleri

..... VALİLİĞİNE
(İl Müftülüğü)

“GELİN GÖNÜLLER YAPALIM BU RAMAZAN VE HER ZAMAN”

Rahmet, bereket ve mağfıret iklimi olan Ramazan ayına erişmenin huzur ve mutluluğunu yaşamaktayız. 5 Haziran Pazar günü kılacağımız ilk teravih namazının ardından 6 Haziran Pazartesi günü tutacağımız ilk oruç ile bu mübarek aya girmiş olacağız.

Başkanlığımız, her yıl Ramazan ayında bireysel ve toplumsal hayatımıza ışık tutan önemli bir değeri kamuoyunun gündemine taşımaktadır. Konu, Ramazan ayı boyunca etraflı bir şekilde ele alınarak toplumumuzda bir duyarlılık ve farkındalık oluşması hedeflenmektedir.

Bu bağlamda bu yılın Ramazan teması **“Gelin Gönüller Yapalım Bu Ramazan ve Her Zaman”** olarak belirlenmiştir. Kişinin öncelikle kendisine karşı dürüst ve saygılı olması, insana ve mahlûkata karşı aynı doğrultuda davranış sergilemesi; anne, baba, eş, çocuk, komşu, arkadaş, engelli, mülteci ve yetim başta olmak üzere toplumun bütün katmanlarına karşı insani ve örnek yaklaşım göstermesi önem arz etmektedir.

Yüce Kitabımızın model insan olarak takdim ettiği Peygamberimiz (s.a.s) affetmeyi seven, kimseyi incitmeyen, nezaket sahibi örnek bir şahsiyettir. Nitekim, Kur’an-ı Kerim’de onun bu özelliğinden övgüyle bahsedilir: **“Andolsun ki Resulullah, sizin için, Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah’ı çok zikredenler için güzel bir örnektir”**. (Ahzab, 33/21).

Diğer taraftan Peygamberimiz (s.a.s) mümin şahsiyeti tanımlarken **“Müslüman, kendisi ve başkaları ile iyi geçinen kişidir. Başkaları ile iyi geçinmeyen ve kendisi ile geçinilmeyen kişide hayır yoktur.”** (Ahmet b. Hanbel, Müsned, II, 400); **“Mümin canları ve malları hususunda insanların kendisinden emin oldukları kişidir.”** (Tirmizî, İmân, 12) buyurarak gönül kırmanın, insanı incitmenin ona maddi ve manevi zarar vermenin olgun bir müminin tavrı olmayacağını açıkça ortaya koymaktadır. Yine Yüce Dinimiz İslam’da gerçek zenginliğin gönül zenginliği olduğu değişik vesilelerle dile getirilmiştir.

Gerçek şu ki, gönülleri fethetmenin en müessir yolu insanlara değer vermek, onlara sevgi ve saygı ile muamele etmektir. İnsanlık ne zaman ki gönül dilini kaybetti, kıskançlık, bencillik ve adavet gibi insanı değersizleştiren olgulara mahkûm oldu. Ne zaman ki paylaşma, hoşgörü ve diğerkamlık gibi değerler semamızdan çekildi gönüller kuraklaştı, vicdani duygular köreldi. Nice gönüllerin kırıldığı, onurların zedelendiği, insani değerlerin örselendiği günümüzde insanı insan kılan gönlün keşfi ve fethi için birey ve toplum olarak topyekûn gayret etmemiz gerekmektedir.

Bu itibarla İslam âlemi için Kutlu zaman dilimlerinden olan Ramazan ayında kırık gönüllerin onarılması, kardeşlik bağlarımızı ve ilişkilerimizi yeniden daha güçlü bir şekilde kurmak gayesiyle **“Gelin Gönüller Yapalım Bu Ramazan ve Her Zaman”** teması çerçevesinde aşağıdaki hususlara

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

dikkat edilecektir.

A- İRŞAT HİZMETLERİ

1. İl ve ilçe müftülükleri ile yurtdışı temsilcilikleri tarafından hazırlanan “Ramazan Özel Vaaz ve İrşat Programı” 03 Haziran 2016 Cuma günü mesai bitimine kadar DHYS’ye girilecektir.
2. Hazırlanacak olan Ramazan Ayı Vaaz ve İrşat Programında, “**Gelin Gönüller Yapalım Bu Ramazan ve Her Zaman**” konusu etraflı bir şekilde işlenecektir.
3. Ramazan ayının yaz mevsimine denk gelmesi sebebiyle il ve ilçe müftülüklerince turizm bölgelerinde, yayla turizminin, mevsimlik işçi ve mültecilerin yoğun olduğu yerlerde, ibadet, vaaz ve irşat hizmetleri sunulması hususunda gerekli tedbirler alınacaktır.
4. İlahiyat/İslami İlimler Fakültesi öğretim üyeleri, eğitim merkezlerindeki eğitim görevlileri, İmam-Hatip Lisesi meslek dersleri öğretmenleri, din kültürü ve ahlak bilgisi dersi öğretmenleri, emekli müftü, vaiz ve din görevlilerinin müftülüklerce uygun görülecek camilerde; cami görevlilerinin de kendi camilerinde vaaz etmeleri sağlanacaktır.
5. Vaazlar zamanında başlayacak ve ezan başlamadan bitirilecektir.
6. İl Müftüleri belirleyecekleri “Kardeş İl”de, ilçe müftüleri ise görev yaptıkları ilin ilçeleri arasından tespit edecekleri bir “Kardeş İlçe”de karşılıklı olarak vaaz ve irşat hizmetinde bulunacaklardır.
7. Yerel durum ve özel şartlar dikkate alınarak dini danışmanlık ve rehberlik hizmetleri sürdürülecektir.
8. Mahalli TV ve radyolarda irşat ve mukabele programları yapılması hususunda çalışmalar yapılacak, personelin yerel basında dini/ahlaki konularda yazı yazması teşvik edilecektir.
9. Bayram mesajları sadece Diyanet İşleri Başkanı veya vekili tarafından verileceğinden ayrıca mesaj yayımlama cihetine gidilmeyecektir.

B- CAMİLERLE İLGİLİ ALINACAK TEDBİRLER

1. Ramazan ayı öncesinde tüm camiler ile müştemilatlarının genel temizliği, bahçe ve çevre düzenlemesi, onarımı ve bakımı yapılacak, ibadetin huzur ve huşu içinde yapılabilmesi için her türlü tedbir alınacaktır.
2. Camilerdeki ses sistemi ve kullanımı, rahatsız edici ve ibadet huşûunu bozucu mahiyette olmayacaktır.
3. Camilerin toplumun bütün katmanlarını kadın/çocuk/engelli vb. kuşatacak şekilde düzenlenmesi ve ibadete hazır hale getirilmesine dair tüm tedbirler alınacaktır.
4. Camilerin hanımlar için ayrılan bölümlerinin giriş-çıkış başta olmak üzere diğer unsurlar itibarıyla uygun olmasına özen gösterilecektir.
5. Cami içi ve dışı aydınlatmalar kontrol edilecek, minarelerdeki kandiller Ramazan ayı boyunca iftar vaktinde yakılacak, imsak vaktinde söndürülecektir.
6. Sakal-ı Şerif bulunan camilerde Ramazan ayında ziyaret günleri tertiplenebilecektir.
7. Camilerdeki mahyalarla ilgili olarak “Camilerin Bakım Onarım ve Çevre Tanzimi Yönetmeliği”nin ilgili maddeleri ile 11.06.2010 tarihli ve 934 sayılı Başkanlık talimatına

Doğrulamak İçin: <https://belgedogrulama.diyanet.gov.tr/BelgeDogrulama.aspx?V=BEKAT974>

Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/A 06800 Çankaya/Ankara
E-Posta: sosyalkulturel@diyanet.gov.tr Elektronik ağ: www.diyanet.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Abdulkadir Bekiroğlu
Tel: 0312 295 76 50 Faks: (312) 284 60 36

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

riayet edilecektir.

8. Camilerdeki vaaz, irşat ve mukabele gibi programlar cami panosuna asılarak ilan edilecek, toplumun her kesimine çeşitli yollarla duyurulacaktır.
9. Çeşitli sebeplerle görevlisi bulunmayan camilere imkânlar ölçüsünde personel görevlendirilecektir.
10. Ramazan ayını tatil yörelerinde, sahil sitelerinde ve yaylalarda geçiren vatandaşlarımız ile mevsimlik işçilerin ibadetlerini rahat bir şekilde yerine getirebilmeleri, çocuklarına yaz Kur'an kursu düzenlenebilmesi için (prefabrik/çadır mescit vb.) gerekli tedbirler alınacaktır.
11. Gerekli güvenlik tedbirleri alınmak suretiyle il ve ilçelerde en az bir cami Kadir Gecesi'nde sabah namazına kadar açık bulundurulabilecektir.
12. Başkanlığımızca il ve ilçe müftülüklerine gönderilen 05.03.2013 tarihli ve 514 sayılı "Camilerin Açık Tutulması Genelgesi" ile ilgili gerekli hassasiyet gösterilecektir.

C- İBADETLERLE İLGİLİ ALINACAK TEDBİRLER

1. Namazlarda ta'dil-i erkâna mutlaka riayet edilecek ve teravih namazları, "iki rekâta bir selam vermek suretiyle" kıldırılacaktır.
2. Sabah ezanları Diyanet Takvimine göre her camide aynı anda imsak vaktinde okunacaktır.
3. Akşam ezanlarının vaktinde okunmasına özen gösterilecek ve camilerde akşam namazı kıldırılacaktır.
4. Her il ve ilçede imkânlar ölçüsünde en az bir camide hatimle teravih namazı kıldırılması sağlanacak ve bu camiler önceden cemaate duyurulacaktır.
5. İtikâfa girmek isteyenlere temizlik ve cami adabıyla ilgili gerekli hassasiyetlere dikkat etmek şartıyla müftülükler tarafından belirlenecek camilerde izin verilebilecektir.
6. Camilerde mukabele programları hazırlanacak ve icrası takip edilecektir. Mukabele programlarında okunacak cüzlerin ihtiva ettiği önemli mesajlar mealen cemaate aktarılacaktır.
7. Müftülüklerce Kur'an ziyafeti programları düzenlenebilecektir. Bu programlar tertip edilirken bölgede görev yapan din görevlileri tercih edilecek ve görevlilerin kendi camilerindeki hizmetlerini aksatmamalarına özen gösterilecektir.

D- SOSYAL VE KÜLTÜREL FAALİYETLER

1. Şehit yakınları ve gaziler başta olmak üzere huzurevi, hastane, ceza infaz kurumu, çocuk yuvası, sevgi evleri, yetimler, engelliler, mülteciler, emekli personel vb. kişi ve kurumlar ziyaret edilecek ve bahse konu kişi ve gruplara yönelik mahalli imkânlar ölçüsünde iftar programları düzenlenecektir.
2. Cami görevlilerinin, görev yerlerindeki yoksul/mülteci aileler ile diğer aileler arasında "Kardeş Aile" uygulaması başlatmaları teşvik edilecektir.
3. "Askıda" uygulamasının belirli maddeler ile sınırlı kalmaksızın yiyecek ve giyecek türünden fakir ve kimsesizlerin yüzünü güldürecek tüm ihtiyaç malzemelerini kapsaması sağlanacaktır.

D- DİĞER HUSUSLAR

Doğrulamak İçin: <https://belgedogrulama.diyamet.gov.tr/BelgeDogrulama.aspx?V=BEKAT974>

Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/A 06800 Çankaya/Ankara
E-Posta: sosyalkulturel@diyanet.gov.tr Elektronik ağ: www.diyamet.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Abdulkadir Bekiroğlu
Tel: 0312 295 76 50 Faks: (312) 284 60 36

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

1. Bu talimat çerçevesinde il ve ilçe müftülükleri ile yurtdışı temsilcilikleri tarafından Ek-1’de belirtilen “Ramazan Ayı Faaliyetleri” (Tablo-1) 22 Temmuz 2016; “Mobil Mescit Kurulan Yerler” ile Ek-2 formdaki bilgiler 03 Haziran 2016; Ek-3 Ramazan Raporu 05 Ağustos 2016 Cuma günü mesai bitimine kadar DHYS’ye kaydedilecektir.
2. Ramazan ayı boyunca cami görevlilerinin görevlerinin başında bulunması sağlanacak, zaruri haller dışında kurum personeline izin verilmeyecektir.
3. Başkanlığımız tarafından hazırlanan “**Gelin Gönüller Yapalım Bu Ramazan ve Her Zaman**” temalı Ramazan ayına özel web sitesi hususunda bütün personelimiz bilgilendirilecek; Başkanlığımızca gönderilecek görsel materyallerin etkinliklerde ve mahalli televizyonlarda gösterilmesi ile afişlerin camilere ve uygun görülen diğer mekânlara zamanında astırılması sağlanacaktır.
4. Yardım toplama faaliyetleri 2860 sayılı “Yardım Toplama Kanunu” ile “Yardım Toplama Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik”de belirtilen esaslar çerçevesinde gerçekleştirilecektir.
5. DİBBYS/DHYS faaliyet butonu içerisinde yer alan Ramazan Faaliyet Ekranı tüm alanları kuşatacak şekilde ilgili personel tarafından doldurulacak Müftü ya da yetki verdiği personelce onaylanacaktır.

Bu vesile ile aziz milletimizin ve İslam âleminin Ramazan ayını tebrik eder, bütün insanlık için hayırlara vesile olmasını Yüce Allah'tan dilerim.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ
Diyanet İşleri Başkanı

EKLER :

- 1- Ramazan Ayında Gerçekleştirilecek Faaliyetler (1 s.)
- 2- Ramazan’a Özel Cami Bilgileri Formu (1 s.)
- 3- Rapor Formu (1 s.)

DAĞITIM :

Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığına
Başkan Yardımcılarına
Merkez Birimlerine
81 İl Valiliğine (İl Müftülüğü)
İlgili Valiliklere (Dini Yüksek İhtisas ve Eğitim
Merkezi Müdürlüğü)
Din Hizmetleri Müşavirlik ve Ataşeliklerine
Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdürlüğüne
Milli Eğitim Bakanlığına (Din Öğretimi Genel
Müdürlüğü)
İlgili Üniversite Rektörlüklerine (İlahiyat/İslami
İlimler Fakültesi Dekanlığı)

Doğrulamak İçin: <https://belgedogrulama.diyamet.gov.tr/BelgeDogrulama.aspx?V=BEKAT974>

Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/A 06800 Çankaya/Ankara
E-Posta: sosyalkulturel@diyanet.gov.tr Elektronik ağ: www.diyamet.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Abdulkadir Bekiroğlu
Tel: 0312 295 76 50 Faks: (312) 284 60 36

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Doğrulamak İçin:<https://belgedogrulama.diyamet.gov.tr/BelgeDogrulama.aspx?V=BEKAT974>

Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/A 06800 Çankaya/Ankara
E-Posta: sosyalkulturel@diyanet.gov.tr Elektronik ağ:www.diyamet.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Abdulkadir Bekiroğlu
Tel: 0312 295 76 50 Faks: (312) 284 60 36

**2016 RAMAZAN AYI MÜNASEBETİYLE GERÇEKLEŞTİRİLECEK
FAALİYETLER**

	FAALİYET TÜRÜ
1.	İFTAR DAVETİ
2.	KUR'AN ZİYAFETİ
3.	KUMANYA DAĞITIMI
4.	KARDEŞ AİLE UYGULAMASI
5.	TV PROGRAMI
6.	RADYO PROGRAMI
7.	MAKALE
8.	RAMAZAN SAYFASI
9.	CEZAEVİ ZİYARETİ
10.	ESNAF ZİYARETİ
11.	HASTA ZİYARETİ
12.	HUZUREVİ ZİYARETİ
13.	ŞEHİT AİLESİ VE GAZİLERİ ZİYARET
14.	YETİŞTİRME YURDU / SEVGİ EVİ ZİYARETİ
15.	EV-AİLE ZİYARETİ
16.	YARDIM KAMPANYASI
17.	MUKABELE (Camiler Dışındaki Diğer Mekanlarda Okunan Mukabeleler)

Tablo 1: Sosyal ve Kültürel İçerikli Faaliyetler
(Bu tablodaki faaliyetler DHYS “Faaliyet” ekranına kaydedilecektir.)

	CAMİLERDE GERÇEKLEŞTİRİLECEK FAALİYET TÜRLERİ
1.	MUKABELE
2.	MAHYA ASILMASI
3.	HATİMLE TERAVİH
4.	MÜŞTEMİLATINDA HERGÜN İFTAR DAVETİ
5.	İTİKAF
6.	KADİR GECEŚİ SABAHA KADAR AÇIK TUTULMASI
7.	SAKAL-I ŞERİF ZİYARETİ

Tablo 2: Camilerde Gerçekleştirilecek Faaliyetler
(Bu tablodaki faaliyetler, DHYS “Ramazana Özel Cami Bilgileri” ekranına kaydedilecektir.)

Cami Adı:

		Evet	Hayır				
Müştemilatında her gün iftar verilecek mi?							
İtikafa izin verilecek mi? <small>(Sadece itikaf için mülki amirden onay alınan/alınacak camiler "evet"i işaretleyeceklerdir.)</small>							
Kadir gecesinde sabaha kadar açık tutulacak mı? <small>(Sadece Kadir gecesinde açık tutulmak üzere mülki amirden onay alınan/alınacak camiler</small>							
Mukabele okunacak mı?							
		↓					
Mukabele Okuyacak Görevliler		Hangi Vakitlerde Okunacak					
	Adı Soyadı	Sicil No	Sabah	Öğleden Ö	Öğleden Son	İkindiden Ö	İkindiden So
1							
2							
3							
Mahya asılır mı?							
		↓					
		Asılacak Mahya Metinleri					
1							
2							
3							
Sakal-ı şerif ziyareti yapılacak mı?							
		↓					
	Tarihi	Başlangıç Saati	Bitiş Saati				
1							
2							
3							
Hatimle teravih namazı kılınacak mı?							
		↓					
		Hatimle Teravih Namazı Kıldırarak Personelin					
	Adı Soyadı	Sicil No					
1							
2							
3							

Cami Görevlisinin

Adı Soyadı:

Tarih ve İmza:

ÖNEMLİ NOTLAR :

- 1 FORM YURTDIŞINDE İL/İLÇE MÜFTÜSÜ, YURTDIŞINDA MÜŞAVİR / ATAŞE / KOORDİNATÖR İLE İSTİŞARE EDİLDİKTEN SONRA DOLDURULACAKTIR.
- 2 BU FORM CAMİ GÖREVLİLERİ TARAFINDAN DOLDURULACAK VE MÜFTÜLÜKTEKİ / YURTDIŞI TEMSİLCİLİĞİNDEKİ DHYS SORUMLUSUNA TESLİM EDİLECEKTİR.
- 3 DHYS SORUMLUSU, FORMDAKİ BİLGİLERİ TALİMATTA BELİRTİLEN TARİHE KADAR DHYS ÜZERİNDEKİ "RAMAZANA ÖZEL CAMİ BİLGİLERİ" EKSPANINA KAYDEDECEKTİR.
- 4 BU FORM MÜFTÜLÜKTE / YURTDIŞI TEMSİLCİLİĞİNDE MUHAFAZA EDİLECEK HİÇBİR YERE GÖNDERİLMEMEYECİKTİR.

2016 YILI RAMAZAN AYI RAPORU

KONU	AÇIKLAMA
Ramazan Ayı Teması Hakkında Genel Değerlendirme ve Düşünceler	
Ramazan Etkinliklerinin Genel Değerlendirmesi	
Görüş ve Öneriler	

Not:

1. Bu form Ramazan ayından sonra ilçe müftülüğünce doldurularak yazılı olarak il müftülüğüne gönderilecektir.
2. İl müftülüğünce teahvit edilen formlar, DHYS üzerindeki ekrana talimatta belirtilen tarihe kadar girilecektir.
3. İl müftülükleri formları Başkanlığa göndermeyecek ilgili müftülük dosyasında muhafaza edilecektir.